

Урегулювання суспільних відносин у сфері надання косметологічних послуг є одним з найефективніших способів запобігти незаконній лікувальній діяльності. Необхідно встановити чіткі права та обов'язки косметологів, закріпити їх правовий статус, визначити умови для отримання ліцензії на заняття медичною практикою у сфері косметології, а також ввести відповідальність за надання послуг без дозвільної документації або за нанесення шкоди під час виконання відповідної діяльності.

На нашу думку, такий механізм дасть змогу контролювати діяльність у сфері косметології, а найголовніше завдяки впровадженню ми матимемо змогу ефективно та безперешкодно захищати права, життя та здоров'я осіб, які користуються косметологічними послугами.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
2. Науково-практичний коментар до статті 138 Кримінального кодексу України : Науково-практичний коментар від 01 січня 2009 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KK004641>.
3. Рівненський районний суд Рівненської області, 17 жовтня 2023 року, 570/3055/22 (Україна). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/114472813>.
4. Рівненський апеляційний суд, 25 січня 2024 року, 570/3055/22 (Україна). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116572151>.

Семирозум Ігор Михайлович,

курсант навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

Зайка Сергій Олегович,

доцент кафедри кримінального процесу
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

НОВЕЛИ КПК УКРАЇНИ ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ СТРОКІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

На початку поточного року відбулися зміни до чинного Кримінального процесуального кодексу України (далі за текстом – КПК України) [1], які мали вирішити певні проблемні питання обчислення строків досудового розслідування, а саме - строків дізнання (розслідування кримінальних проступків).

Так, ще до прийняття Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо посилення самостійності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури» від 08.12.2023 № 3509-IX, де у пункті 4 зазначено: «частину другу та абзац четвертий

частини шостої виключити» [2], де раніше у ч. 2 ст. 219 КПК України, були визначені строки, в межах яких оголошували особі про підозру з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення в Єдиний реєстр судових рішень (далі за текстом - ЄРДР).

Частина 2 ст. 219 КПК України визначали такі строки:

- 1) дванадцять місяців – у кримінальному провадженні щодо нетяжкого злочину;
- 2) вісімнадцять місяців – у кримінальному провадженні щодо тяжкого або особливо тяжкого злочину [2].

Аналізуючи зазначену норму варто зазначити, що законом не регулювалося питання щодо обчислення строків розслідування кримінальних проступків.

Відповідно до постанови Касаційного кримінального суду у складі Верховного суду від 06.06.2023 року, справа № 461/9707/21, прокурор оскаржував закриття кримінального провадження за п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України (закриття кримінального провадження, якщо після повідомлення особі про підозру закінчився строк досудового розслідування, визначений ст. 219 КПК України) під час здійснення досудового розслідування кримінального проступку [3].

Прокурор у касаційній скарзі вказав, що в КПК України передбачено строки дізнання для кримінальних проступків після повідомлення особі про підозру, коли у свою чергу строки з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення в ЄРДР до повідомлення особі про підозру – не визначені [4].

Верховний Суд України у своєму рішенні зазначив, що:

- 1) кримінальні проступки за ст. 12 КК України є найменш суспільно небезпечними діяннями. На наступному щаблі градації за суспільною небезпечністю - нетяжкі злочини [4];

- 2) у ч. 2 ст. 219 КПК України визначено строк досудового розслідування для нетяжких, тяжких та особливо тяжких злочинів. З огляду на те, що кримінальні проступки є менш суспільно небезпечними діяннями порівняно з нетяжкими злочинами, строк їх розслідування не повинен бути більшим, ніж для нетяжких злочинів, а отже не перевищувати дванадцять місяців. Норма ч. 1 ст. 219 КПК України визначала, що початковим моментом обчислення строків у досудовому розслідуванні, вважалося внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР.

Законом України від 08.12.2023 № 3509-IX, зазначено, що строк досудового розслідування обчислюється з моменту повідомлення особі про підозру до дня звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності, клопотанням про закриття кримінального провадження або до дня ухвалення рішення про закриття кримінального провадження [3].

Отже, прийнятими змінами виключено норму ч. 2 ст. 219 КПК України, що вказує на намагання законодавця вирішити питання щодо урегулювання питання обчислення строків досудового розслідування кримінальних проступків.

Також варто зазначити, що означеними змінами до кримінального процесуального законодавства визначено, що початок обчислення строків досудового розслідування (щодо злочинів та проступків) розпочинається не з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення в ЄРДР, а з моменту повідомлення особі про підозру.

Наразі строк досудового розслідування обчислюватиметься з моменту повідомлення особі про підозру:

1) протягом сімдесяти двох годин – у разі повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку або затримання особи в порядку, передбаченому частиною четвертою статті 298-2 цього Кодексу;

2) протягом двадцяти діб – у разі повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку у випадках, якщо підозрюваний не визнає вину або необхідності проведення додаткових слідчих (розшукових) дій, або вчинення кримінального проступку неповнолітнім;

3) протягом одного місяця - у разі повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку, якщо особою заявлено клопотання про проведення експертизи у випадку, передбаченому частиною другою статті 298-4 цього Кодексу;

4) протягом двох місяців з дня повідомлення особі про підозру у вчиненні злочину [2].

Тобто в межах вищевказаних строків досудове розслідування повинно бути закінчене з прийняттям процесуальних рішень чи здійсненням процесуальних дій визначених у ч. 1 ст. 219 КПК України, а саме: до дня звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності, клопотанням про закриття кримінального провадження або до дня ухвалення рішення про закриття кримінального провадження.

Підводячи підсумки, варто зазначити, що означені вище зміни (новели), внесені до ст. 219 КПК України, очевидно будуть сприяти якісному та ефективному провадженню досудового розслідування. Слідчому (дознавачу) надана можливість провадження швидкого та повного досудового розслідування, ефективного збору, перевірки та оцінки доказів, прийняття законних та обґрунтованих процесуальних рішень, а отже, виконання завдань кримінального провадження, передбачених ст. 2 КПК України.

Список використаних джерел

1. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо посилення самостійності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури : Закон України від 08.12.2023 № 3509-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3509-20#Text>.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 року № 4651-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
3. Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 06.06.2023 року м. Київ. Справа № 461/9707/21. Провадження № 51-3012км22. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111431127>.
4. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
5. Гришанова Надія. Верховний Суд висловився щодо строку досудового розслідування для кримінальних проступків. *ЛІГА:ЗАКОН – судова практика/стаття*. 2023. URL: <http://surl.li/skycs>.

Семотюк Софія Дмитрівна,

здобувач кафедри кримінального процесу
Національної академії внутрішніх справ

ПРИНЦИПИ МОРАЛІ В ДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧОГО ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВопорушень ЗА УЧАСТЮ НЕПОВНОЛІТНЬОГО ПОТЕРПІЛОГО

В стародавніх рукописах, що дійшли до наших часів, одним серед відомих висловів римлян є *naturan expelles fursa, tamen usque resurgit* (від лат. – жени природу вилами, вона завжди повернеться). Така сентенція для розвитку кримінальних процесуальних відносин може мати своє особливе значення і сьогодні нам не вдасться заплющити очі на ті проблеми, що можуть свідчити про загальну девальвацію моральних цінностей та знецінення ставлення до неповнолітніх. В умовах воєнного конфлікту завжди росте і «внутрішня злочинність», оскільки має для цього більше шансів через зосередження уваги правоохоронних органів на зовнішньому протистоянні.

За даними, що були оприлюднені Директоратом стратегічного планування та європейської інтеграції щодо стану безпекового середовища в Україні «у 2023 році порівняно з попереднім роком відбулося збільшення на 59 % (з 2957 до 4691) вчинених кримінальних правопорушень стосовно неповнолітніх» [1].

Рік тому ми зазначали, що «сьогодення як раз і характеризується підвищеною динамікою та зміною старих форм та методів на абсолютно нові, але, уклінно повертаючись до свого